

«Çocuklara Karşı Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınması ve Tenfizine İlişkin Sözleşme» nin onaylanmasının uygun Bulunduğu hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 27 . 9 . 1972 - Sayı : 14319)

No.
1620

Kabul tarihi
14 . 9 . 1972

MADDE 1. — 11 Haziran 1968 tarihinde imzalanan «Çocuklara karşı nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizine ilişkin Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ÇOCUKLARA KARŞI NAFKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ KONUSUNDAKİ KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZE İLİŞKİN SÖZLEŞME

(15 Nisan 1958 tarihinde akdedilmiş ve 1 Ocak 1962'de yürürlüğe girmiştir.)

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Devletler;

Çocuklara karşı nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizi için müşterek hükümler tespit etmek arzusu ile,

Bu konuda bir sözleşme aktetmeyi kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümlerde mutabık kalmışlardır :

1. Madde

İşbu Sözleşme amacı, evlenmemiş ve 21 yaşını doldurmamış olan nesebi sahih veya gayrisahi veyahut evlât edinilmiş bir çocuğun, uluslararası veya ulusal nitelikteki talebi üzerine verilen kararların Âkit Devletler tarafından karşılıklı olarak tanınması ve tenfizinin sağlanmasıdır.

Karar nafaka yükümlülüğünden başka hükümleri de ihtiva ediyorsa Sözleşmenin etkisi sadece nafaka yükümlülüğü konusuna inhisar eder.

Sözleşme civar hısımlar arasındaki nafaka yükümlülüğüne ilişkin kararlara uygulanmaz.

2. Madde

Âkit Devletlerden birinde verilmiş olan nafakaya ilişkin kararlar yeniden gözden geçirilmeden diğer Âkit Devletlerce tanınmalı ve haklarında lüzumlu tenfiz karar; verilmelidir, şu şartla ki :

1. Kararı vermiş olan merci işbu Sözleşme uyarınca yetkili olsun;

2. Kararı vermiş olan merciin mensubolduğu Devletin kanununa göre davalı taraf usulü dairesinde mahkemeye çağırılmış veya mahkemede temsil edilmiş olsun;

Bununla beraber kararın gıyaben verilmiş olması halinde eğer tenfiz mercii davanın cereyan tarzına göre davalının, kendi kusuru olmaksızın takibattan habersiz kalmış veya kendisini savunamamış olduğuna kanaat getirirse o zaman tanıma ve tenfiz reddolunabilir;

3. Karar, verilmiş olduğu memlekette kesin hüküm kuvvetini kazanmış olsun;

Bununla beraber, eğer tenfiz merciinin mensubolduğu memlekette kanun yollarının açık bulunmasına rağmen geçici icraî kuvveti haiz kararlar çıkarabilir veya ihtiyatî tedbirler alınabilir. Tenfiz mercii diğer Âkit Devletlerden çıkan bu gibi kararlar hakkında lüzumu tenfiz kararı verecektir;

4. Kararlar ileri sürülmüş olduğu memlekette konusu ve tarafları aynı olan bir karara aykırı bulunmasın;

Kararın tefhiminden önce, kararın ileri sürülmüş olduğu memlekette derdesti rüyetlik durumu var idiyse tanıma ve tenfiz reddolunabilir;

5. Karar, ileri sürülmüş olduğu memleketin kamu düzeniyle açıkça uyumsuzluk halinde olmasın.

3. Madde

İşbu Sözleşme hükümleri uyarınca, aşağıdaki merciler nafakaya ilişkin kararlar vermekle yetkilidir;

1. Davanın açıldığı sırada nafaka borçlusunun un mutat meskeninin bulunduğu devletin ülkesi dahilindeki merciler;

2. Davanın açıldığı sırada nafaka alacaklısının mutat meskeninin bulunduğu devletin ülkesi dahilindeki merciler;

3. Nafaka borçlusunun açık olarak veya yetki itirazında bulunmaksızın davanın esasına girmekle kabul ettiği merci.

4. Madde

Bir kararın alınmasını veya tenfizini isteyen taraf aşağıdaki belgeleri ibraz etmelidir :

1. Kararın geçerli olması için gerekli şartları haiz, bir örneği,
2. Kararın kabili icra olduğunu tespit eden belgeler;
3. Kararın gıyaben verilmesi halinde, dava dilekçesinin resmen tevsik edilmiş bir kopyası ve bu dilekçenin usulüne uygun olarak tebliğ edildiğini tespit edecek nitelikteki gerekli belgeler.

5. Madde

Tenfiz kararı verecek merciin incelenmesi 2. maddedeki şartlar ve 4. maddede sayılmış belgelere inhisar edecektir.

6. Madde

İşbu Sözleşmenin başka bir şekli öngörmediği hallerde lüzumu tenfiz kararı verilmesine ilişkin usul tenfiz merciinin mensubolduğu Devletin kanununa tabidir.

Lüzumu tenfizi hakkında karar verilmiş olan her karar, tenfizin talebedildiği ülkenin yetkili makamlarından sadır olmuş kararlarla aynı kuvvete sahiptir ve aynı neticeleri meydana getirir.

7. Madde

Tenfizi talebedilen karar, nafakanın belirli aralıklarla ödenmesine ilişkinse, tenfiz kararı muaccel olan borçlar hakkında olduğu gibi vadesi henüz gelmemiş borçlar hakkında da verilecektir.

8. Madde

İşbu Sözleşme öngörülen kararların tanınması ve tenfizine ilişkin yukardaki hükümlerde belirtilen şartlar, aynı zamanda 3. maddede öngörülen yetkili makamlardan verilip, nafaka yükümlülüğüne ilişkin mahkûmiyeti değiştiren kararlara da uygulanır.

9. Madde

Kararın verildiği memlekette adli müzaheretten yararlanmış olan taraf kararın tenfizi usulünde de bundan yararlanır.

İşbu Sözleşmede öngörülen usullerde teminat gösterilmesine (cautio judicatum solvi) lüzum yoktur.

Bu Sözleşme hükümlerine tabi olan usullerde, elde edilen belgeler tasdik ve vizeden muaf tutulmuşlardır.

10. Madde

Âkit Devletler, çocuklara karşı nafaka borçları sebebiyle hükmedilen meblâğların transferini kolaylaştırmayı taahhüdederler.

11. Madde

İşbu Sözleşmenin hiçbir hükmü nafaka alacaklısının, ister infaz merciinin bulunduğu ülkenin iş hukukunun, ister Âkit Devletler arasında bulunan başka bir sözleşmenin, nafaka konusundaki tenfize uygulanabilecek diğer her hangi bir hükmüne başvurmak hakkına engel olmaz.

12. Madde

İşbu Sözleşme, yürürlüğe girmeden evvel verilmiş olan kararlar hakkında uygulanamaz.

13. Madde

Her Âkit Devlet nafaka konusunda hüküm verecek ve yabancı kararların lüzumu tenfizi hakkında karar verecek yetkili mercileri Holanda Hükümetine bildirecektir.

Holanda Hükümeti bütün bu bilgileri diğer Âkit Devletlerin bilgisine sunacaktır.

14. Madde

İşbu Sözleşmenin hükümleri bütün Âkit Devletlerin kendi anavatan ülkelerinde uygulanır.

Eğer Âkit Devletlerden birisi, bu Sözleşme hükümlerinin uluslararası ilişkileri kendisi tarafından sağlanan ülkelerin bázılarında veya hepsinde yürürlükte olmasını arzu ederse, bu konudaki istemini, Holanda Dışişleri Bakanlığına sunulacak bir belgede belirtecektir. Bakanlıkta diplomatik yollarla, bunun uygunluğu onaylanmış bir kopyasını diğer Âkit Devletlere yollayacaktır.

Bu beyan, anavatan dışı ülkeler hakkında ancak beyanda bulunulmuş olan Devlet ile bu beyanı kabul ettiklerini beyan eden devletler arasında etkili olacaktır. Bu son beyan Holanda Dışişleri Bakanlığına yapılacak ve o da diplomatik yollarla uygunluğu tasdik edilmiş kopyasını bütün Âkit Devletlere yollayacaktır.

15. Madde

İşbu Sözleşme La Haye Devletler Hususi Hukuku Sekizinci Oturumunda temsil edilen bütün devletlerin imzama ağıttır.

Sözleşme onaylayacak ve onay belgeleri Holanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Bütün onay belgeleri bir tutanağa kaydedilecek ve bunun uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyası bütün imzacı devletlere diplomatik yolla tevdi edilecektir.

16. Madde

İşbu Sözleşme 15 nci maddede öngörülen dördüncü onay belgesinin tevdiinden itibaren altmışinci gün yürürlüğe girecektir.

Sözleşmeyi sonradan onaylayan imzacı devletler yönünden onay belgesinin tevdi tarihinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

14 ncü maddesinin 2 nci fıkrasına göre işbu Sözleşme kabul beyanının tevdiinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

17. Madde

La Haye Devletler Hususi Hukuku Sekizinci Oturumunda temsil edilmemiş bulunan her devlet işbu Sözleşmeye katılabilecektir. Katılmak isteyen Devlet Holanda Dışişleri Bakanlığına sunulacak bir belge ile bu niyetini belirtecektir. O da diplomatik yolla, bu belgenin uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyasını Âkit devletlere yollayacaktır.

Sözleşme, katılmak isteyen devlet ve bu katılmayı kabul eden Devlet arasında, katılma belgesinin tevdiinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Katılma ancak katılan devletle katılmayı kabul ettiğini beyan eden devletler arasındaki ilişkide etkili olacaktır. Bu beyan Holanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir; bu da, uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyasını bütün Âkit Devletlere yollayacaktır.

Katılma belgesinin tevdi, ancak işbu Sözleşmenin 16 ncı maddesine göre yürürlüğe girmesinden sonra söz konusu olacaktır.

18. Madde

Bu Sözleşmeyi onaylayan veya imzalayan veya ona sonradan katılan her Âkit Devlet, nafaka alacaklısının oturduğu yer sebebiyle yetki kazanmış diğer bir Âkit Devletin merciinden verilen tanıma ve tenfize ilişkin kararlar hakkında bir ihtirazi kayıta bulunabilir.

Bu ihtirazi kaydı öne süren Devlet, kendi yetkili mercilerinin nafaka alacaklısının oturduğu yer sebebiyle yetkili olduğu zaman bunların verdiği kararlara Sözleşmenin uygulanmasını talebemecektir.

19. Madde

İşbu Sözleşme 16 ncı maddenin 1 nci fıkrasında belirtilen tarihten itibaren 5 yıllık bir süreye sahibolacaktır. Bu süre, devletlerin ona daha sonra onaylaması veya ona katılması halinde dahi, bu tarihten başlar.

Feshi ihbar halî müstesna, Sözleşme beş yıldan beş yıla zımnî olarak yenilenir.

Feshi ihbar, müddetin bitiminden en az altı ay evvel diğer Âkit devletlere bilgi verecek olan Holanda Dışişleri Bakanlığına bildirilmelidir.

Feshi ihbar ülkeyle veya 14 ncü maddenin 2 nci bendinde uygun olarak bildirilmiş bâzı ülkelerle sınırlanabilir.

Feshi ihbar, etkisini yalnız onu yapan Devlet üzerinde gösterir. Sözleşme diğer Âkit Devletler için yürürlükte kalmaya devam eder.

Bu inanca aşağıda imzaları bulunan yetkililer işbu Sözleşmeyi imzaladılar. İşbu Sözleşme, 15 Nisan tarihinde La Haye'de bir nüsha olarak tanzim edilmiş olan işbu Sözleşme Holanda Hükümeti arşivlerine tevdi edilecek ve bunun uygunluğu tasdik olunan bir kopyası La Haye Devletler Hususi Hukuku Konferansının Sekizinci Oturumunda temsil edilen Devletlerin her birine ve aynı şekilde daha sonra ona katılacak olan Devletlere diplomatik yoldan gönderilecektir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt Birleşim Sayfa			Cilt Birleşim Sayfa		
			4	70	787
3	54	428	6	81	3
24	92	731		83	66:67,67:68,69,
25	108	438:439			72:73
	109	495,538,546:547			
	110	557,607,620:623			

I. - Gerekçeli 675 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 108 nci Birleşimine, 135 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 83 ncu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. - Bu kanunu; Millet Meclisi Adalet, Dışişleri ve Plân, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyonları görüşmüştür.

III. - Esas No. : 1/223